

Vzdělávací oblast:

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Pracovní činnosti - Práce s laboratorní technikou
 - Práce s technickými materiály
 - Pěstitelské práce, chovatelství
 - Příprava pokrmů
 - Využití digitálních technologií
 - Svět práce

Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacích předmětů

Časové vymezení: Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně. Vyučování probíhá ve dvouhodinových blocích jednou za 14 dní.

Organizační vymezení: Výuka probíhá v odborných učebnách dle tematických okruhů (cvičná školní kuchyně, školní dílny, nářadovna, učebna výpočetní techniky, učebna fyziky), v kmenové třídě, v areálu školy (školní pozemky, skleníky) a v terénu (exkurze).

Obsahové vymezení: Předmět Pracovní činnosti se skládá z 6 tematických okruhů, které jsou v 6. - 9. ročníku kombinovány následujícím způsobem:

- 6. ročník – Práce s laboratorní technikou a Pěstitelské práce, chovatelství
- 7. ročník – Práce s technickými materiály a Pěstitelské práce, chovatelství
- 8. ročník – Práce s technickými materiály (chlapci), Příprava pokrmů (dívky), Pěstitelské práce, chovatelství a Svět práce
- 9. ročník – Využití digitálních technologií a Svět práce

Ve všech tematických okruzích jsou naplňovány očekávané výstupy, průřezová témata RVP pro základní vzdělávání a využívány mezipředmětové vztahy.

Vzdělávací cíle:

- vybudovat si pozitivní vztah k práci
- získávat a upevňovat zásady bezpečné práce a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech
- přijmout odpovědnost za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojit si základních pracovních dovedností a návyky z různých pracovních oblastí
- prokázat schopnost organizovat a plánovat práci
- používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- získat vytrvalost a soustavnost při plnění zadaných úkolů
- uplatňovat tvořivost a vlastní nápady při pracovní činnosti
- vynakládat úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- osvojit si poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- poznávat okolní svět autenticky a objektivně

- ve vztahu k práci, technice a životnímu prostředí získat potřebnou sebedůvěru, pozitivní postoje a hodnoty
- chápat práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientovat se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce
- osvojit si potřebné poznatky a dovednosti významné pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Formy a metody práce: podle charakteru učiva a stanoveného cíle

- skupinová práce
- mentorink individuální i skupinový
- prezentační metoda, přednáška
- frontální předvedení a demonstrace
- individuální, samostatná práce a trénink
- práce s interaktivní tabulí
- projektové vyučování
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- kooperativní vyučování

Provozní řád školní kuchyně, pracovní řád pozemků, pracovní řád školní dílny, řád učebny fyziky, laboratorní řád, řád učebny počítačů: Tyto řady jsou nedílným vybavením příslušných pracoven a dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Mezipředmětové vztahy: výchova ke zdraví, přírodopis, dějepis, chemie, fyzika, matematika, zeměpis, český jazyk, výtvarná výchova, základy práce s počítačem, občanská výchova, příprava pokrmů

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj:	• Rozvoj schopnosti poznávání• Sebepoznání a sebepojetí• Seberegulace a sebeorganizace• Psychohygiena• Kreativita
Sociální rozvoj:	• Poznávání lidí• Komunikace• Kooperace a kompetice
Morální rozvoj:	• Hodnoty, postoje, praktická etika• Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova (ENV)

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MEDV)

Tematické okruhy receptivních činností:	• Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení• Fungování a vliv médií ve společnosti
Tematické okruhy produktivních činností:	• Tvorba mediálního sdělení• Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- poznávat smysl a cíl učení, mít pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadaných úkolů v rámci výuky
- prakticky si osvojovat práci podle návodu (ústní i písemnou formou)
- umět posoudit vlastní pokrok a kriticky zhodnotit výsledky své práce a věcně diskutovat
- poznávat výhody pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- poznávat vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost
- osvojit si správnou terminologii
- osvojit si správné pracovní postupy
- volit správné nářadí a pomůcky
- plánovat pracovní kroky vzhledem k vytyčenému cíli

Kompetence k řešení problémů:

- uvědomovat si potřebu praktického ověřování řešení problémů
- aplikovat řešení při obdobných zadáních a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů, poznatky aplikovat v praxi
- vyhledávat informace vedoucí k řešení problémů
- volit mezi možnými způsoby řešení problému
- kriticky posuzovat správnost zvoleného způsobu řešení

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat se přesně a výstižně
- používat odpovídající odbornou terminologii
- využívat informační zdroje, správně interpretovat obsah získaných informací
- chápat obsah textu, aplikovat ho
- předkládá dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální:

- spolupracovat ve skupinách nebo ve dvojici na principu rovnosti členů týmu
- respektovat jiný názor, vést dialog, věcně argumentovat
- prožívat pocit úspěchu a sebeuspokojení

Kompetence občanské:

- respektovat při práci daná pravidla
- poskytnout první pomoc při zranění, přivolat pomoc
- chápat základní ekologické souvislosti, chránit naše kulturní dědictví
- chápat a jednat podle základních ekologických souvislostí
- respektovat základní principy společenského chování
- jednat v kritických situacích s rozvahou

Kompetence pracovní:

- dodržovat při práci bezpečnostní a hygienická pravidla
- dodržovat pracovní postup a správně používat pomůcky a nářadí
- dodržovat zásady ochrany životního prostředí
- vést k práci v co nejlepší kvalitě a hospodárnosti
- vnímat vlastní pokrok
- vést k dalšímu vzdělávání – profesní orientaci

Kompetence digitální:

- ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém lze použít
- získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- využívat digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizovat rutinní činnosti, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce
- chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na své tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- jednat eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí